

MTA KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT

LIBRARY AND INFORMATION CENTRE OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

KÉZIRATTÁR ÉS RÉGI KÖNYVEK GYŰJTEMÉNYE HASZNÁLATI SZABÁLYZATA

(Az ÁLTALÁNOS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI REND része)

2019. október 15.

A Kézirattár legfőbb feladata az állományában őrzött több tízezer régi és ritka könyv, és a sok százezer felbecsülhetetlen értékű kézirat védelme. A kutatói igények kiszolgálása ennek van alárendelve.

1. Kutatási feltételek

A Kézirattár állományába tartozó dokumentumok csak érvényes napi, öt alkalomra szóló vagy éves látogatójeggyel használhatók, amit az Arany János u. 1-ben lehet váltani. Minden kutatónak arcképes igazolvánnyal is regisztráltatnia kell magát kutatótermünkben, továbbá kutatási nyilatkozatot is ki kell tölteni. Látogatójegy nélkül nem szolgálunk ki senkit!

A Kézirattárban csak 18 éven felüliek kutathatnak. A kutatóterem egyszerre legfeljebb 8 főnek tud helyet biztosítani.

2. A Kézirattár nyitvatartási ideje

- hétfőtől csütörtökig 9:00–16:00 óráig;
raktári szolgálat 15:00 óráig;
előkészített anyag kiadása 15:30 óráig;
kiadott anyag visszavétele 15:45–16:00 óra között.
- pénteken 9:00–13:30 óráig;
raktári szolgálat 12:00 óráig;
előkészített anyag kiadása 12:30 óráig;
kiadott anyag visszaadása 13:15–13:30 óra között.

A Könyvtár rendes évi zárva tartása idején a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye sem fogad kutatókat.

3. A Kézirattár használati rendje

A dokumentumok nem kölcsönözhetőek, csak helyben használhatók. Ehhez kérőlapot kell kitölteni. A nem folyamatos jelzetszámozású egységeket külön-külön kérőlapon kell kérni. Rosszul vagy hiányosan kitöltött kérőlap alapján semmilyen kérést nem áll módunkban teljesíteni. Előre megbeszélt időpontra, telefonon vagy írásban kért előkészítést akkor tudunk teljesíteni, ha a kutató a szerző nevét, a mű címét és jelzetét is pontosan megadja. Állományfeltáró jellegű vagy egyéni kutatást igénylő információt a Kézirattár nem ad.

A K 1–K 800 jelzetű anyag a REAL-MS repozitóriumban vagy mikrofilmen használható. Ez alól a szabály alól indokolt esetben – pl. kritikai kiadás előkészítésénél – az osztályvezető adhat felmentést.

A mikrofilmen olvasható egyéb értékes dokumentumok eredetije szintén csak osztályvezetői engedéllyel adható ki.

RAL-anyagot a kérés leadása utáni munkanapra készítünk elő.

Az ereklyegyűjtemény darabjai csak indokolt esetben tekinthetők meg, s akkor is csak osztályvezetői engedéllyel.

A kutató nem digitalizált vagy mikrofilmre nem vett anyagból egyidejűleg kézhez kaphat

- borítékban tárolt, különálló tételként felvett kéziratból (analekta vagy levél) 5 db-ot, egybefüggő kéziratból vagy levelezésből 40–60 levelet;
- kötetes kéziratból 2 db-ot, ugyanazon a munkanapon legfeljebb 2 dobozt;
- disszertációból vagy könyvből 3 db-ot;
- kódexből, ősnymtatványból és antikvából egyedi elbírálás alapján, csak osztályvezetői engedéllyel;
- egyéb régi könyvből (RMK, 1800 előtti külföldi és 1850 előtti magyar) egyszerre 3 db-ot, egy munkanapon legfeljebb 15 db-ot.

Ez a mennyiség megrendelt és félretett anyagból a nap folyamán többször is cserélhető.

Feldolgozatlan vagy feldolgozás alatt álló állomány egyáltalán nem, zárt anyag pedig csak a megszabott feltételek mellett, az arra jogosult személy előzetes engedélyével használható.

A megrendeléseket a raktári elhelyezéstől függően aznap vagy a következő munkanapon teljesítjük.

A dokumentumok átvételét a kutató a kutatótermi beírókönyvben aláírásával köteles igazolni. Ezzel elismeri, hogy a kutatás feltételeit tudomásul veszi és betartja. A kért dokumentumokat 14 napig tesszük félre. A félretett anyagért – mindaddig, amíg a raktárba vissza nem kerül – a kutató felelős.

A 2007 óta feldolgozott hagyatékokról nem készülnek katalóguscédulák, rekordjaik a Könyvtár online katalógusában érhetők el.

A kutatóteremben csak ceruzával szabad jegyzetelni; hordozható számítógép használható.

A dokumentumokat rongálni, a dokumentumok sorrendjét megváltoztatni tilos! A dokumentumokra és a dokumentumokon írni, jegyzetelni, támaszkodni, vagy bármit rájuk helyezni tilos! A rongáló látogatójegyet bevonjuk, a restaurálási költségeket megtérítjük. Ugyanez vonatkozik azokra, akik kézírattári anyagot próbálnak kivinni a kutatóteremből.

A kutatóteremben étkezni, bármilyen italt fogyasztani tilos! Kérjük, hogy a táskájukat és kabátjukat hagyják a földszinti ruhatárban. A kutatóterembe lépve mobiltelefonjukat állítsák át rezgő vagy hangtalan üzemmódra, vagy kapcsolják ki!

4. Kutatási segédletek

A kutatóteremben szabadpolcos segédkönyvtár áll a kutatók rendelkezésére. A hagyományos kézirat- és könyvkatalógusok mellett az állományban őrzött 1.200 ősnymtatvány és a több mint 20.000 kandidátusi és akadémiai doktori disszertáció adatai a Könyvtár [online katalógusában](#) érhetők el. Az 1861–1954 között feldolgozott kéziratok és levelek digitalizált cédulakatalógusának címe: <http://apps.arcanum.hu/app/mtakcedkat/>.

5. Reprodukciós szolgáltatások

A Kézirattár anyagáról fénymásolat, illetve digitális másolat rendelhető az alábbi feltételekkel:

- A dokumentumok kiadási vagy egyéb – például reklám vagy üzleti – céllal történő reprodukciójához a Kézirattár vezetőjének engedélye szükséges. A Kézirattár fenntartja magának a jogot, hogy dokumentumai film, videó, fénykép, valamint nyomtatott és

elektronikus úton történő közzétételéért esetleg meghatározott ellentételezést kérjen, amelyet gyűjteményének gyarapítására, állagának megóvására és restaurálási célokra fordít.

- A Kézirattár anyagára a következő módon kell hivatkozni:

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye + jelzet, röviden: MTA KIK Kézirattár + jelzet, vagy MTA KIK Régi Könyvek Gyűjteménye + jelzet.

- Bármilyen jellegű másolatot a kutatótermi felügyelő asztalán található megrendelőlapon lehet kérni. Pontatlan, hiányos vagy olvashatatlan megrendelőlap alapján a megrendelést nem tudjuk teljesíteni.
- A másolat elkészítésének határidejét a reprodukciós feladattal megbízott könyvtáros szabja meg.
- A Kézirattárban őrzött kandidátusi és doktori disszertációkról csupán a szerző vagy jogutódja írásbeli engedélyével készítünk másolatot, és csak abban az esetben, ha a dokumentum kötése lehetővé teszi.
- A kódexekről, ősnymtatványokról, régi és ritka könyvekről és kötetes kéziratokról, valamint a kéziratok hagyatékokban található nyomtatott anyagokról fénymásolat nem készíthető.

Az elkészült másolatokat csak a számla kiegyenlítése után továbbítjuk a megrendelőnek. A reprodukciós szolgáltatások árlistája [honlapunkon](#) és a kutatóteremben is megtalálható.